

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
drs. R.W. Knops
Postbus 20011
2400 EA DEN HAAG

Datum
3 september 2018

Ons kenmerk
z2018-15437

Uw correspondentie van
21 juni 2018

Contactpersoon

Uw kenmerk
2018-0000232722

Onderwerp

Verzoek om advies over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Bekendmakingswet en enige andere wetten in verband met de elektronische publicatie van officiële kennisgevingen en mededelingen

Geachte heer Knops,

Bij brief van 21 juni 2018 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd op grond van artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) te adviseren over het *wetsvoorstel tot wijziging van de Bekendmakingswet en enige andere wetten in verband met de elektronische publicatie van officiële kennisgevingen en mededelingen* (hierna: het wetsvoorstel).¹

De AP voldoet hiermee aan uw verzoek.

Achtergrond

In het regeerakkoord 2017-2021 "Vertrouwen in de toekomst" is afgesproken dat overheidscommunicatie die nu nog fysiek plaatsvindt, in de toekomst ook digitaal moet kunnen plaatsvinden. MijnOverheid.nl wordt in staat gesteld om pushberichten te versturen. In de visiebrief digitale overheid 2017² is aangekondigd dat digitale bekendmaking en kennisgeving door de overheid wettelijk verplicht zal worden.³

¹ Met betrekking tot het wetsvoorstel is internetconsultatie opengesteld van 26 juni tot en met 15 augustus 2018. Het advies is gebaseerd op een versie die eveneens is gepubliceerd voor deze internetconsultatie.

² Kamerstukken II, 26 643, nr. 280, p 3.

³ Zie memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel, p. 16 en p. 32.

Datum
3 september 2018

Ons kenmerk
z2018-15437

Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel beoogt alle bekendmakingen en mededelingen van de overheid elektronisch en via één website (overheid.nl) raadpleegbaar te maken. Bekendmaking uitsluitend in bijvoorbeeld huis-aan-huisbladen of andere gedrukte media gaat tot het verleden behoren. Het ter inzage leggen van documenten in een overheidsgebouw als onderdeel van een kennisgeving of mededeling wordt aangevuld met de verplichting om deze documenten ook langs elektronische weg ter beschikking te stellen.

Verwerking van persoonsgegevens is in dit wetsvoorstel aan de orde in verband met de voorgestelde mogelijkheid van *attendering* van burgers op bepaalde bekendmakingen en kennisgevingen.⁴

Attendering

De attenderingsservice (artikel 10aa van het wetsvoorstel) biedt korte omschrijvingen van de kennisgevingen en links naar de volledige tekst in de publicatiebladen op www.officielebekendmakingen.nl. Aan MijnOverheid wordt een onderdeel toegevoegd waarin de openbare kennisgevingen worden gepresenteerd. Zolang de gebruiker nog geen persoonlijk interesseprofiel heeft aangemaakt, worden hier de kennisgevingen getoond die betrekking hebben op de directe woonomgeving (een straal van 250 meter rond het woonadres). In het persoonlijke interesseprofiel kan de burger vervolgens aangeven welke informatie hij wil ontvangen, van welke bestuursorganen, welke soorten publicaties het betreft en op welke locatie of welk gebied de publicaties betrekking moeten hebben. In de toekomst wordt het ook mogelijk om een abonnement naar onderwerp te nemen..

Ook kan gebruik worden gemaakt van een attenderingsservice via de functionaliteit berichtenbox van MijnOverheid. Indien de berichtenbox is geactiveerd⁵ kan de gebruiker desgewenst daarin de e-mailattendering ontvangen. Voor bedrijven en burgers die geen gebruik kunnen of willen maken van MijnOverheid blijft de mogelijkheid bestaan om gebruik te maken van de niet-gepersonaliseerde attenderingsservice van Overheid.nl. De attendering wordt in dat geval gebaseerd op een door de gebruiker zelf opgegeven adres. Tenslotte is een app 'Over mijn buurt' ontwikkeld voor tablets en telefoons waar bekendmakingen en kennisgevingen worden gepresenteerd en geattendeerd.

Voor de attenderingsservice worden persoonsgegevens uit MijnOverheid en de BRP verwerkt in de vorm van het koppelen van een e-mailadres aan een woonadres. Het voorgestelde artikel 10aa van de Bekendmakingswet biedt de grondslag voor deze verwerking. Deze verwerking wordt door de toelichting gerechtvaardigd onder verwijzing naar het belang om burgers te informeren over voor hen relevante besluiten en andere kennisgevingen.⁶ De bestaande mogelijkheid om overheid.nl te laten attenderen zou daarvoor onvoldoende zijn omdat uit onderzoek blijkt dat burgers wel geïnformeerd willen worden, maar

⁴ Zie memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel, p. 16-17.

⁵ Zie memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel, p. 32: "Voor elke Nederlander van 14 jaar en ouder wordt reeds een berichtenbox aangemaakt. Standaard zal worden ingesteld dat bij geactiveerde berichtenboxen, waarbij de gebruiker een e-mailadres voor notificaties heeft opgegeven, op een bepaalde leeftijd (bijvoorbeeld 21 jaar) de attenderingsservice start."

⁶ Zie memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel, p. 32.

Datum
3 september 2018

Ons kenmerk
z2018-15437

dit niet uit zichzelf zullen regelen.⁷ Het huidige stelsel van de huis-aan-huisbladen gaat daarbij in feite ook uit van een opt-outstelsel zo stelt de toelichting: om geen huis-aan-huisbladen te ontvangen moet men actief een 'nee-nee' sticker op de brievenbus plakken. Het komen tot een gelijkwaardig niveau van kenbaarheid bij elektronische bekendmaking is volgens de toelichting dan ook een belangrijk argument om in eerste instantie ongevraagd te mogen attenderen. Tenslotte wordt in de toelichting nog overwogen dat de burger zich na de eerste attendering altijd af kan melden.

Advies

Motivering noodzaak

De AP onderschrijft het belang dat de memorie van toelichting hecht aan het geïnformeerd zijn van het publiek en onderkent dat ongevraagde attendering daar een belangrijke bijdrage aan kan leveren. Daar staat echter tegenover dat om dit mogelijk te maken op grote schaal persoonsgegevens zullen moeten worden verwerkt.⁸ Ongevraagde attendering is wat betreft de inbreuk die wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer vergelijkbaar met ongevraagde elektronische communicatie voor commerciële, ideële of charitatieve doeleinden. Die vormen van communicatie zijn door de wetgever vergaand aan banden gelegd.⁹

In de toelichting is met behulp van onderzoeksresultaten onderbouwd dat sprake is van sterk achterblijvend gebruik van de vrijwillige attendering. Het zelf invullen van een interesseprofiel zou voor een substantieel deel van de geïnteresseerden een drempel zijn. Ongevraagde attendering wordt daarmee gerechtvaardigd. Deze motivering sluit echter niet uit dat gebruik van de vrijwillige attenderingsservice (ook) achterblijft omdat het bestaan ervan bij het brede publiek nog onvoldoende algemeen bekend is. Vrijwillig gebruik van de service zou mogelijk dus ook op het beoogde niveau kunnen worden gebracht door de mogelijkheid intensiever onder de aandacht te brengen en daarbij de drempel om zelf een interesseprofiel in te vullen zoveel mogelijk te verlagen. De motivering voor de noodzaak van verwerking van persoonsgegevens voor ongevraagde attendering is zo bezien nog niet sluitend.

De AP adviseert de motivering op dit punt aan te vullen.

Afmelding

Volgens de toelichting weegt de mogelijkheid van afmelding voor de attendering zwaar mee in de vraag of een systeem met ongevraagde attendering gerechtvaardigd kan worden. De AP onderschrijft het belang van een recht op afmelding, maar merkt op dat dit niet in de wetstekst zelf tot uitdrukking is gebracht. Indien het wetsvoorstel ongevraagde attendering toelaat acht de AP dat als waarborg voor een evenwichtig systeem wel nodig.

⁷ Zie memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel, p. 31. Daar wordt verwezen naar onderzoek door het bureau SIRA Consulting en het rapport "Weten is nog geen doen; een realistisch perspectief op zelfredzaamheid" van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), rapport nr. 97, Den Haag 2017.

⁸ In de loop van 2018 zal het aantal geactiveerde accounts naar verwachting groeien tot zeker zes en een halve miljoen (par. 5.8. van de memorie van toelichting).

⁹ Artikel 11.7 van de Telecommunicatiewet.

Datum
3 september 2018

Ons kenmerk
z2018-15437

De AP adviseert het recht op afmelding in de wetstekst tot uitdrukking te brengen.

Dictum

De AP adviseert aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Autoriteit Persoonsgegevens,

Mr. A. Wolfsen
Voorzitter